

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1911
[111410]

161. Kimstads kyrkogård, Memmings hd.

Pl. LIII. Fig. 2.

Litteratur: B. 863; L. 1126; W. 13; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 491; P. A. Säve, *ATS.* 1, s. 69; *Reseber.* 1861, s. 22; C. F. Nordenskiöld, *Reseber.* 1872, I, s. 2, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 17, teckn.

Peringskiöld och B. 863 säga runstenen vara på kyrkogården; Broocman säger den hava funnits där men blivit sönderslagen vid sista kyrkobyggnaden; vid P. A. Säves besök 1861 var stenens toppstycke försvunnet, fotstycket låg i sockenmagasinets stenfot,

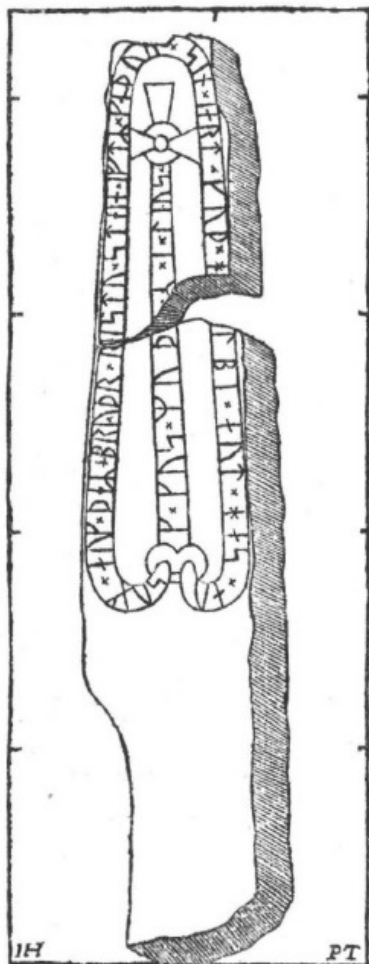

[2. Ög. 161. Kimstad.

varifrån det sedan blivit uttaget och rest vid insidan av norra kyrkogårdsmuren mitt för sakristian.

Ämnet är rödaktig granit. Höjden är 1,7 m, bredden, tangerande nedersta slinglinien, är 38 cm, vid toppen ävenledes 38 cm. Vänstra och högra slingans bredd är 5 cm, mitt-radens nedtill 8,5 cm, upptill 6 cm.

Första namnet *suen står ovanpå en avsats i stenen, som korsar slingan efter det samma, varigenom runorna en blivit korta. Av skiljetecknet efter **suen** nedom avsatsen

B. 863.

synes möjligen ändarne av de nedre korsarmarne. I **auk** ***p̄er** har blott **R** toppen i behåll. I **brypr** har **y** tydlig prick. Av **r** i **r[istu]** är nedre staven i behåll, det övriga bortslaget.

I högra slingan har **u** i **aut** en prick men för långt ned att vara huggen.

Med efter B. 863 tillagda runor inom [] är inskriften följande:

*suen [x] auk * p̄er * brypr * r[istu] * stein * iftr * kapur * sin * iart * kup * h]ialbi * aut * has * auk * kus * muþi[R * i * lius *]

Runor på de ställen, som i B. 863 betecknas som bortslagna, äro tillfogade med antikva. Felläsningar i B. 863 äro uppenbarligen **kapur** för **fapur** och **iart** för **iarl**, av vilket namn många exempel finnas i runinskrifter i Uppl., ett par i Södm. Lundgren, *Personnamn*, har blott formen *Iærl*.

Ristningen **aut** måste motsvara omljudet uti isl. *ǫnd*, jfr **auk**. Liksom här står: *Guð hialpi ǫnd hans ok Gu(ð)s möðir i liūs!*, så förekommer B. 87, L. 415, D. II, 75 Risbyl, Täby sn, Uppl., undersökt av mig 1903: **li anum lus · uk baratis** 'förläne honom ljus och paradis!', och B. 615, L. 688, D. I, 76 Folsberga, Vallby sn, Uppl.: **: liti kumo + otn tumi + i lus yk baratisi** 'låte Domes ande komma i ljus och paradis!' Runstenen D. R. 167 Lundhøj på Bornholm, Wimmer, *De danske Runemindesmærker* III, s. 273 f., innehåller dels **kristr : hialbi : siolu : aupbiarnar : i lus : auk : bratis**, dels **kristr : hialbi : siolu : aupbiarnar : auk : kun[iltar] : auk : santa : mikel : i lius : auk : baratis**.

Fonetisk transskription:

Swēn ok þ̄er br̄ōðr r̄estu stēn æft̄r faður sinn Jarl. Guð hialpi ǫnd hans ok Guss möðir i liūs!

Genom *þ̄er* 'de' framför *br̄ōðr* inbegripes även Sven bland dem efter att förut hava framhållits framför dem.

Översättning: Sven och hans bröder reste stenen efter sin fader Jarl. Gud och Guds moder hjälpe hans ande till ljuset (saligheten)!

Anm. »L. 1127. I foten af sockenmagazinet», av vilken en teckning finnes i L. f. B. med påskrift: »Fragment af en Runehäll, infattad i Stenfoten til Kimstads Socken-magazin, vid pass 2^{1/2} aln (1,48 m) lång» är synbarligen Ög. 161 i stympat skick och dåligt avritad.